

20. november 2008

Kortsiktig oljepolitikk

Svak statlig styring i forhold til StatoilHydros kontanthusholdning

Så er vi i gang igjen. Oljeprisen har falt, og oljeselskapene kutter utgifter i harde tak. Når prisfallet er så stort som nå – prisen nærmer seg 1/3 av toppnoteringene for snaut et halvt år siden - lar det seg lett forstå at det kan oppstå problemer. Offshorevirksomheten har spesielt store faste kostnader. Allikevel er det noe som skurrer når Helge Lund, konsernsjefen i StatoilHydro uttaler at selskapet må kutte også i feltundersøkelser og utvikling.

Det første spørsmålet som melder seg er hvorfor selskapet har brakt seg i en slik situasjon. Det mangler ikke uttalelser på dertil innrettede konferanser om at utvikling av ny teknologi, bedre metoder for utvinning på eksisterende felt og leting etter nye er nødvendige forutsetninger for virksomheten i et 5-10 års perspektiv. Hvordan kan det da ha seg at finansieringen og gjennomføringen av denne virksomheten skal tilpasses så å si de kvartalsvise inntektene? Har ikke de siste årenes høye og etter hvert meget høye oljeprisene gitt rom avsetninger for å sikre eksistensgrunnlaget? Eller er det en ren kontanthusholdning de driver, bonuser osv tatt i betraktning?

Et annet forhold man kan undre seg over er statens oljepolitikk. Først grunnlegges Statoil for å sikre staten et redskap for en effektiv oljepolitikk. Så bestemmes det å privatisere selskapet, - med henvisning til at staten beholder en "kontrollerende posisjon", og videre at oljepolitikken styres ved andre virkemidler enn eierskapet i Statoil. Ikke noe av dette skal bestrides, men hva er så resultatet av denne styringen? For det første opplever vi at oljeproduksjonen nå er fallende – foreløpig til 70% av toppnivået i 2004. Dette skal sees på bakgrunn av at vi har vært og er det oljeproduserende landet som – med god margin – har høyest produksjon i forhold til de påviste reservene. Det gjelder også for naturgass. Det er ingen tvil om at en høy utvinningstakt er i bedriftenes interesse, men er det virkelig i samfunnets? Videre hadde det vel vært rimelig om staten gjennom sin styring på en eller annen måte hadde sikret eksistensgrunnlaget for virksomheten? - det vil si sikret at planer for teknologiutvikling og feltundersøkelser ble lagt, finansiert og gjennomført, med tidshorisont i forhold til utfordringene? Staten må kunne planlegge ut fra langtidshensyn, upåvirket av de kortsiktige jo-jo-svingningene i oljemarkedet. *T*